

సత్య వెలుగు

జాతీయ తెలుగు దినపత్రిక

www.sathyavelugu.com

PRGI : APTEL/26/A6853

ప్రచురణ : అంధ్రప్రదేశ్ తెలంగాణ

సంపుటి : 01

సంచిక : 07

ఎడిటర్ : కుంపటి సురేష్

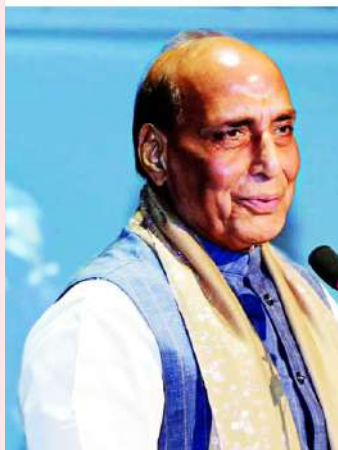
సోమవారం 24 ఆగస్టు 2026

పేజీలు : 4

వెల : 2

డీలిమిటేషన్ బిల్లు కోసమే లోక్ సభను ఇంకా కొనసాగిస్తున్నారా

- మోదీ సర్కార్ పై జైరాం రమేష్ విమర్శలు
- 'డీలిమిటేషన్ బిల్లు ఆమోదం కోసం అమిత్ షా 2/3 మెజారిటీ కోసం ప్రయత్నిస్తున్నారా?'
- లోక్ సభ ప్రారోగ్గేషన్ ఆలస్యం వెనుక దురుద్దేశాలు ఉన్నాయా
- కేంద్రంపై జైరాం రమేష్ ధ్వజం

పరిశ్రమలకు కొత్త ఊపు

- ప్రపంచ నౌకా నిర్మాణ కేంద్రంగా మారగల సత్తా భారత్ కు ఉంది
- బంగాల్ లో రూ.3,500 కోట్ల విలువైన ఐదు ప్రాజెక్టులకు రాజ్ నాథ్ శంకుస్థాపన
- జీఆర్ ఎస్ కి కి మూడు, యంత్ర ఇండియాకు రెండు ప్రాజెక్టులు
- కొత్త ప్రాజెక్టులతో ఉద్యోగాలు, ఎంఎస్ ఎంఈలకు అవకాశాలు పెరుగుతాయి
- రక్షణ మంత్రి రాజ్ నాథ్ సింగ్

ఏపీ లిక్కర్ రవాణా స్కాం మాజీ మంత్రి కారుమూరి నాగేశ్వరరావు అరెస్ట్

- ఏపీ మద్యం రవాణా కుంభకోణంలో మాజీ మంత్రి కారుమూరి అరెస్ట్
- హైదరాబాద్ కొందాపూర్ లో అదుపులోకి తీసుకున్న ఈడీ అధికారులు
- ఇప్పటికే కారుమూరి కుమారుడితో సహా ముగ్గురిని అరెస్ట్ చేసిన దర్యాప్తు సంస్థ
- రూ.195 కోట్లకు పైగా ఖజానాకు నష్టం జరిగిందని ప్రధాన ఆరోపణ
- ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్ ను సుప్రీంకోర్టు కొట్టివేయడంతో తప్పని అరెస్ట్

సత్య వెలుగు అమరావతి

ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్యం రవాణా కుంభకోణం కేసులో కీలక పరిణామం చోటుచేసుకుంది. ఈ కేసులో వైసీపీ సీనియర్ నేత, మాజీ మంత్రి కారుమూరి నాగేశ్వరరావును ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ డైరెక్టరేట్ (ఈడీ) అధికారులు ఆదివారం అరెస్ట్ చేశారు. హైదరాబాద్ లోని కొందాపూర్ లో ఆయనను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. ఈ కేసులో ఇప్పటికే ముగ్గురు నిందితులు అరెస్ట్ కాగా, తాజాగా కారుమూరి అరెస్ట్ తో దర్యాప్తు కీలక దశకు చేరుకుంది. ఇటీవల కారుమూరి నాగేశ్వరరావు రాఖలు చేసుకున్న ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్ ను సుప్రీంకోర్టు కొట్టివేసిన విషయం తెలిసిందే. జూలై 29న ఈ పిటిషన్ పై విచారణ జరిపిన - మిగతా3లో

- రూ.7,469 కోట్లతో మౌలిక వసతుల కల్పన
- హెచ్ ఏఎం విధానంలో పనులకు ప్రభుత్వం అనుమతి
- మూలధన వ్యయం 5,500 కోట్లు, వడ్డీ 1,969.46 కోట్లు
- రహదారులు, డ్రైయిస్టు, పార్కులు, వీధి దీపాల అభివృద్ధి
- 123 పట్టణ స్థానిక సంస్థల్లో రూ.40,743 కోట్ల ప్రాజెక్టులు
- స్వర్ణాంధ్ర-2047 లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా చర్యలు

సత్య వెలుగు, అమరావతి

రాష్ట్రంలోని పురపాలక, నగర పాలక సంస్థల్లో అభివృద్ధిని పరుగులు పెట్టించడానికి ప్రభుత్వం భారీ ప్రణాళిక సిద్ధం చేసింది. దీనిలో భాగంగా రూ.7,469.46 కోట్లతో హైలైడ్ యాన్యుటీ మోడల్ (హెచ్ ఏఎం) కింద పట్టణాల్లో మెరుగైన మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించడానికి పరిపాలనా అనుమతులు ఇచ్చింది. ఈ నిధులతో పట్టణ స్థానిక సంస్థల్లో రహదారులు, డ్రైయిస్టు, పార్కులు, సెంట్రల్ మీడియన్లు, వీధి దీపాలు తదితర అభివృద్ధి పనులు చేపట్టనున్నారు. ఇందులో రూ.5,500 కోట్లు మూలధన వ్యయం కాగా వడ్డీ రూ.1,969.46 కోట్లు. మంత్రివర్గ ఆమోదం, ఆర్థికశాఖ అనుమతి అనంతరం ఈ మేరకు మున్సిపల్ శాఖ తాజాగా ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. గత రెండేళ్లుగా ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న విస్తృత పట్టణ మౌలిక వసతుల కార్యక్రమంలో భాగంగానే ఈ

ప్రాజెక్టును చేపట్టింది. రాష్ట్రంలోని 123 పట్టణ స్థానిక సంస్థల్లో వివిధ పథకాలు, నిధుల ద్వారా సుమారు రూ.40,743 కోట్ల విలువైన ప్రాజెక్టులు కొన్ని మంజూరు కాగా, కొన్ని అమల్లో ఉన్నాయి. మరికొన్ని ప్రణాళిక దశలో ఉన్నాయి. స్వర్ణాంధ్ర-2047 లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా ప్రణాళికాబద్ధమైన, నివాస యోగ్యమైన, పెట్టుబడులకు అనుకూలమైన, భవిష్యత్ అవసరాలకు సిద్ధంగా ఉండే నగరాల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటోంది. మొత్తం 123 పట్టణ స్థానిక సంస్థలకు గ్యూవ్

అసెస్మెంట్ రిపోర్టులు, మౌలిక వసతుల పెట్టుబడుల ప్రణాళికలు సిద్ధం చేశారు. ఇందులో 2029 వరకు అవసరాలు, పూర్తిచేసిన లోటును గుర్తించారు. నీటి శుద్ధి సామర్థ్యంలో 724 ఎంఎల్ డీ, నీటి పంపిణీ నెట్ వర్క్ లో 9,608 కి.మీ., మురుగునీటి శుద్ధి సామర్థ్యంలో 1,443 ఎంఎల్ డీ, భూగర్భ డ్రైనేజీ నెట్ వర్క్ లో రూ.19,081 కి.మీ., పట్టణ రహదారుల్లో 4,388 కి.మీ. లోటు ఉన్నట్లు గుర్తించారు. - మిగతా3లో

కేసు నుంచి తప్పించండి

ఎంతైనా ఇస్తాం!

- జనసేన ఎంపీ లింగమనేని కుమారుడు సంజూష్ యాక్సిడెంట్ చేసిన కేసులో పోలీసులతో భారీ మొత్తంలో సెటిల్మెంట్
- నిందితుడి కుటుంబం, మాదాపూర్ రాజాలో ఓ ఉన్నతాధికారి ఒకే సామాజిక వర్గం కావడంతో సయోధ్య
- అందుకే ఘటన జరిగిన ఐదు రోజులపాటు దాచిపెట్టిన పోలీసులు
- ఎఫ్ ఐఆర్ లో అనుకూల సెక్షన్ల సమోదానై అధికారులపై రాష్ట్ర పోలీసు బాస్ ఆగ్రహం
- నేడు పోలీసులకు చేరనున్న ఎంపీఐ సమగ్ర నివేదిక

సత్య వెలుగు, హైదరాబాద్

జనసేన ఎంపీ లింగమనేని రమేష్ కుమారుడు సంజూష్ యాక్సిడెంట్ చేసిన కేసులో సంవలన విషయాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. కేసు నుంచి తప్పిస్తే ఎంత పెద్ద మొత్తమైనా ఇస్తామని పోలీసులతో చెప్పినట్లు తెలిసింది. మాదాపూర్ రాజాలో ఓ ఉన్నతాధికారి, లింగమనేని కుటుంబం ఒకే సామాజిక వర్గానికి చెందిన వారు

కావడంతో భారీ మొత్తంలో సెటిల్మెంట్ జరిగినట్లు విశ్వసనీయ సమాచారం. ఈనెల 16న హైదరాబాద్ లో ఇన్ స్పెక్టివ్ మాల్ వద్ద లింగమనేని సంజూష్ తన ఆస్టన్ మాస్టర్స్ లగ్జరీ కారులో అతివేగంగా దూసుకొచ్చి రోడ్డు దాటుతున్న టైప్ స్టైల్ స్పోర్ట్ ఉద్యోగిని భారతీ ముఖిని ఢీకొట్టడంతో ఆమె మృతి చెందిన సంగతి తెలిసిందే. పోలీసులు ఐదు రోజులపాటు ఈ రోడ్డు ప్రమాదం విషయాన్ని - మిగతా3లో

పార్లమెంట్ సమావేశాలు ముగియలేదు, వాయిదానే వేశారు

- కీలక బిల్లు ఆమోదం కోసమేనా? తెర వెనక ఏం జరుగుతోంది?
- ఆగస్టు 13న నిరవధికంగా వాయిదా పడిన ఉభయ సభలు
- పది రోజులు గడిచినా జారీ కాని ప్రారోగ్గ ఉత్తర్వులు
- చుహీశా రిజర్వేషన్ అమలుకు కేంద్రం కసరత్తు చేస్తున్నట్లు చర్చ

ప్రభుత్వ పాఠశాలలపై

కూటమిది అబద్ధాల ప్రచారం

కూటమి ప్రభుత్వంపై మాజీ సీఎం జగన్ తీవ్ర విమర్శలు యూడైస్ గణాంకాలతో ప్రభుత్వ వాదనలు అబద్ధమని ఆరోపణ ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో 5.56 లక్షల మంది విద్యార్థులు తగ్గారని వెల్లడి ప్రైవేటుకు మేలు చేస్తుందే ప్రభుత్వ విద్యను బలహీనపరుస్తున్నారని విమర్శ తమ హయాంలో నాడు-నేడు, ట్యూబ్ లతో విద్యారంగాన్ని మార్చామని వెల్లడి

సత్య వెలుగు అమరావతి

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పాఠశాల విద్యా రంగంపై వైసీపీ అధినేత జగన్ తీవ్ర ఆరోపణలు చేశారు. రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలల నుంచి విద్యార్థులు భారీగా తగ్గిపోతున్నారని, కూటమి ప్రభుత్వం మాత్రం అబద్ధపు ప్రచారాలు చేసుకుంటోందని విమర్శించారు. ఈ మేరకు కేంద్ర విద్యాశాఖకు చెందిన యూడైస్ ప్లన్ (ఖణ్ ఖాజం) గణాంకాలను ఉటంకిస్తూ సోషల్ మీడియా వేదికగా ఆయన ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక ప్రైవేటు పాఠశాలల నుంచి 1.10 లక్షల మంది విద్యార్థులు ప్రభుత్వ బడుల్లో చేరానని ప్రచారం చేసుకోవడంపై జగన్ మండిపడ్డారు. ఇది వాస్తవమైతే ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో - మిగతా3లో

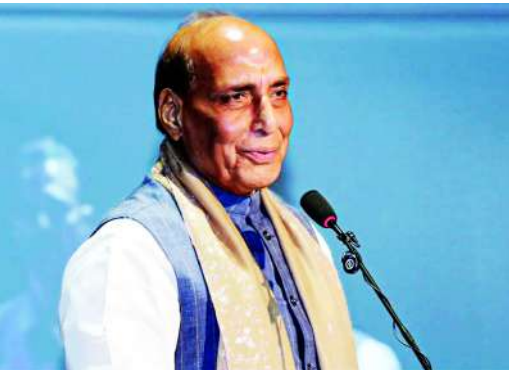
మళ్ళీ దేశవ్యాప్త ఆందోళనకు సిద్ధం!

- కేంద్రం హామీలపై సీజేపీ కీలక భేటీ
- కేంద్రం ఇచ్చిన హామీల అమలుపై సోమవారం సీజేపీ సమీక్ష
- ఎఫ్ ఐఆర్ ల ఉపసంహరణ, పరిహారం అంశాల్లో పురోగతి లేదని ఆరోపణ

పరిశ్రమలకు కొత్త ఊపు

ప్రపంచ నౌకా నిర్మాణ కేంద్రంగా మారగల సత్తా భారత్‌కు ఉందని రక్షణ మంత్రి రాజీనాథ్ సింగ్ తెలిపారు. నౌకా నిర్మాణ రంగంలో ఏర్పడిన అవకాశాలను భారత్ అందిపుచ్చు కోవాలని అన్నారు. బంగారీలోని కోల్‌తకా నుంచి గార్మిన్ రీచ్ షిప్‌బిల్డింగ్ అండ్ ఇంజినీర్స్ (జీఆర్‌ఎస్‌ఈ), యంత్ర ఇండియా లిమిటెడ్ విస్తరణకు సంబంధించిన రూ.3,500 కోట్ల విలువైన ఐదు ప్రాజెక్టులకు ఆదివారం ఆయన వర్చువల్‌గా శంకుస్థాపన చేశారు. ప్రపంచ నౌకా నిర్మాణ రంగంలో ప్రస్తుతం ఒక రకమైన ఖాళీ ఏర్పడుతోందని రాజీనాథ్ సింగ్ అన్నారు. ఈ అవకాశాన్ని భారత్ ఉపయోగించుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని పేర్కొన్నా రు. భారత్ ప్రపంచ షిప్‌బిల్డింగ్ హబ్‌గా మారగలదని అన్నారు. రక్షణ రంగంలో స్వావలంబన సాధించాలన్న కేంద్ర ప్రభుత్వ లక్ష్యానికి ఈ ప్రాజెక్టులు దోహదం చేస్తాయని చెప్పారు. దేశీయంగా యుద్ధ నౌకల తయారీ సామర్థ్యాన్ని పెంచడంతో పాటు విదేశాలపై ఆధారపడటాన్ని మరింత తగ్గించేందుకు ఇవి ఉపయోగపడతాయని వివరించారు. బంగారీలో పారిశ్రామిక రంగంలో కొత్త మార్పు కనిపిస్తోందని రాజీనాథ్ సింగ్ అన్నారు. గతంలో రాష్ట్రం నుంచి పరిశ్ర మల మూసీవేతలు, లాకౌట్ల వార్తలు ఎక్కువగా వచ్చేవని, ఇప్పుడు కొత్త ప్రాజెక్టుల ప్రారంభ వార్తలు వినిపిస్తున్నాయని పేర్కొన్నారు. కొత్త పెట్టుబడులతో పరిశ్రమలకు ఊతం లభించడంతో పాటు భారీగా ఉపాధి అవకాశాలు ఏర్పడతా యని చెప్పారు. ముఖ్యంగా చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు (మీఓబీఐ) రక్షణ ఉత్పత్తి రంగంలో భాగస్వాములు కావడానికి అవకాశాలు పెరుగుతాయని వివరించారు.

‘స్వావలంబనకు ఇవి కీలక అడుగులు’
దేశాన్ని అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా తీర్చిదిద్దాలన్న లక్ష్యంలో రక్షణ రంగానికి కీలక స్థానం ఉందని రాజీనాథ్ సింగ్ చెప్పారు. ఎర్రకోట నుంచి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ప్రస్తావించిన సప్తధార అభివృద్ధి మార్గాల్లో రక్షణ రంగం కూడా ఒకటని గుర్తుచేశారు. దేశ రక్షణ అవసరాలను సాధ్యమైనంత వరకు దేశీయంగానే తీర్చాలన్న లక్ష్యంతో కేంద్రం ముందుకు సాగుతోందన్నారు. ఈ క్రమంలో ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల మౌలిక వసతులను బలోపేతం చేయడం కీలకమని పేర్కొన్నారు. ఈ పెట్టుబడులు కేవలం నేటి అవసరాల కోసం కాదని, భవిష్యత్తు కోసమని అన్నారు. సుమారు రూ.3,500 కోట్ల విలువైన ఐదు ప్రాజెక్టులకు శంకుస్థాపన చేశామని, భారత్ నిర్మాణంలో ఇవి కీలక అడుగులని రాజీనాథ్ సింగ్ అన్నారు.

800కు పైగా నౌకల నిర్మాణం

‘డీలిమిటేషన్ బిల్లు కోసమే లోక్‌సభను ఇంకా కొనసాగిస్తున్నారా’

పార్లమెంట్ వర్షాకాల సమావేశాలు ముగిసినప్పటికీ, లోక్‌సభను అధికారికంగా ముగించడంలో (ప్రోరోగేషన్) జరుగుతున్న అసాధారణ జాప్యంపై కాంగ్రెస్ నేత జైరాం రమేష్ ఆదివారం మోదీ సర్కార్‌పై తీవ్రస్థాయిలో విమర్శలు గుప్పించారు. ప్రత్యేక పార్లమెంట్ సమావేశాల ద్వారా నియోజకవర్గాల పునర్విభజన (డీలిమిటేషన్) బిల్లును ఆమోదించజేసుకోవడానికి కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా ప్రయత్నిస్తున్నారా అని ఎక్స్ వేదికగా ప్రశ్నించారు. “సాధారణంగా లోక్‌సభ నిరవధికంగా వాయిదా (ఆడ్జర్మెంట్ సైన్ డై) పడిన రెండు నుంచి నాలుగు రోజుల్లోనే సభను అధికారికంగా ముగిస్తూ (ప్రోరోగేషన్) ఉత్తర్వులు వస్తాయి. కొన్ని సందర్భాల్లో వాయిదా పడిన రోజే ఈ ప్రక్రియ కూడా పూర్తవుతుంది. ఈ లోక్‌సభ సమావేశాలు నిరవధికంగా వాయిదా పడి 10 రోజులు గడుస్తున్నా సభ ముగింపుపై ఇప్పటి వరకు ఎలాంటి సమాచారం లేదు. గతంలో 2015 వర్షాకాల సమావేశాల ముగింపునకు 28 రోజులు, 2021లో 20 రోజులు వట్టిన మాట వాస్తవమే. కానీ అప్పట్లో దీని వెనుక ఎలాంటి దురుద్దేశపూర్వక వ్యూహాలు లేవు. మరి ఇప్పుడు జరుగుతున్న ఈ అసాధారణ ఆలస్యానికి కారణం ఏమిటి? ఒక ప్రత్యేక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి, డీలిమిటేషన్? బిల్లును ఆమోదించజేసుకోవడానికి కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా ప్రయత్నిస్తున్నారా? అందుకు కావాల్సిన 2/3 పంతు మెజారిటీ కోసం వెతుకుతున్నారా?”

మహిళా రిజర్వేషన్‌తో ముడి!

మహిళా రిజర్వేషన్‌తో ముడిపడి ఉన్న ఈ డీలిమిటేషన్? రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లు, అంతకు ముందు జరిగిన బడ్జెట్ సమావేశాల్లో విగిహించింది. వాస్తవానికి ఈ బిల్లు ద్వారా లోక్‌సభ స్థానాల సంఖ్యలను 850 వరకు పెంచాలని కేంద్రం భావించింది. కానీ 2/3 మెజారిటీ లేకపోవడంతో ఆ బిల్లుకు ఆమోదం లభించలేదు. అందుకే ఆ బిల్లును ఈసారి లోక్‌సభలో ప్రవేశపెట్టేందుకు మోదీ సర్కార్ ప్రయత్నిస్తోందని కాంగ్రెస్ విమర్శిస్తోంది. దీనిపై కేంద్ర పార్లమెంటరీ వ్యవహారాల మంత్రి కిరణ్ రిజిజు స్పందిస్తూ కీలక వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఈ బిల్లును పార్లమెంట్? ముందుకు మళ్లీ ఎప్పుడు తీసుకువస్తామనే దానిపై ప్రభుత్వం ఎలాంటి నిర్దిష్ట కాలపరిమితిని ఖరారు చేయలేదని పేర్కొన్నారు. “మేము ఈ డీలిమిటేషన్ బిల్లును తీసుకువస్తామని ఎప్పుడు చెప్పాం? అయితే మీడియాలో కొన్ని ఊహాగానాలు వచ్చిన మాట వాస్తవం. దీనిని ఎప్పుడు తీసుకురావాలనేది మా

అధినాయకత్వం పూర్తిస్థాయిలో చర్చించిన తర్వాతే నిర్ణయిస్తుంది” అని స్పష్టం చేశారు. కాగా, కాంగ్రెస్ సహా పలు ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఈ డీలిమిటేషన్? బిల్లును మహిళా రిజర్వేషన్‌తో ముడిపెడుతున్నాయి. లోక్‌సభలో ప్రస్తుతం ఉన్న స్థానాల పరిమితిలోనే మహిళా రిజర్వేషన్‌ను అమలు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. అంతేకాదు తృణమూలీ? కాంగ్రెస్ (టీఎంసీ), శివసేన (యూబీటీ) లాంటి పార్టీల నుంచి ఎంపీలను, బీజేపీ తన అత్యుప చేర్చుకుని డీలిమిటేషన్ బిల్లును ఎలాగైనా ఆమోదించజేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తోందని ఆరోపిస్తున్నాయి.

మోదీ సర్కార్ ప్లాన్ ఇదేనా?

కాగా, 2029 ఎన్నికల నాటికి మహిళా రిజర్వేషన్లు అమలు చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రణాళికలు వేస్తున్నట్లు సమాచారం. ఇందుకోసం డీలిమిటేషన్ బిల్లు ఆమోదం పొందాల్సి ఉంటుంది. గతంలో కూడా ఈ బిల్లుల ఆమోదం కోసం కేంద్రం ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ అప్పట్లో తగినంత సంఖ్యాబలం లేకపోవడంతో ముందుకు సాగలేదు. కానీ ఈసారి ఎలాగైనా 2/3 మెజారిటీతో ఆ బిల్లును ఆమోదించజేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. 2026 పార్లమెంట్ వర్షాకాల సమావేశాలు జూలై 20తో మొదలై, ఆగస్టు 13 వరకు కొనసాగాయి. ఆగస్టు 13 తర్వాత నిరవధికంగా వాయిదా (ఆడ్జర్మెంట్ సైన్) డై) వాయిదా పడ్డాయి కానీ, అధికారికంగా ప్రోరోగేషన్ ముగియలేదు. దీనిపైనే కాంగ్రెస్ పార్టీ విమర్శలు గుప్పిస్తోంది.

మళ్లీ దేశవ్యాప్త ఆందోళనకు సిద్ధం!

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీల అమలుపై ఆసంతృప్తి వ్యక్తం కాక్రోచ్ జనతా పార్టీ (సీజేపీ)మరోసారి ఉద్యమ బాట పట్టేందుకు సిద్ధమవుతోంది. జూలై 25న దేశవ్యాప్తంగా చేపట్టిన ఆందోళనను విరమించినప్పటికీ, కేంద్రం నుంచి హామీల అమలుపై ఇప్పటివరకు అధికారికంగా ఎలాంటి సమాచారం అందలేదని పార్టీ ఆరోపించింది. ఈ నేపథ్యంలో సోమవారం జాతీయ కార్యదగ్గర సమావేశం నిర్వహించి తదుపరి కార్యాచరణపై నిర్ణయం తీసుకోనున్నట్లు వెల్లడించింది. జూలై 25న ఆందోళన విరమించే సమయంలో కేంద్రం తమకు పలు హామీలు ఇచ్చిందని సీజేపీ తెలిపింది. వాటి అమలు విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలను అధికారికంగా తమకు తెలియజేయలేదని పేర్కొంది. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన మాటను నమ్మి ఉద్యమాన్ని విరమించామని, తమ విశ్వాసాన్ని బలహీనతగా భావించామని సీజేపీ హెచ్చరించింది. హామీల అమలుకు అవసరమైన అన్ని చర్యలను పరిశీలిస్తామని, అందులో మరోసారి శాంతియుత మరోసారి శాంతియుత దేశవ్యాప్త ఆందోళన చేపట్టే అవకాశమా ఉందని స్పష్టం చేసింది. కేంద్రం ఇచ్చిన హామీలను అలస్థం చేయడం, వేరే అర్థం చెప్పడం లేదా విస్మయించడం వంటి చర్యలను సహించలేమని హెచ్చరించింది. అలా జరిగితే దేశ యువతకు చేసిన వాగ్దానానికి ద్రోహంగా భావిస్తామని స్పష్టం చేసింది. ఎఫ్ఐఆర్‌లపై సుప్రీంకోర్టులో విచారణ ఇటీవల ఈ వ్యవహారంలో సుప్రీంకోర్టు జోక్యం కూడా కీలకంగా మారింది. ఆగస్టు 18న దేశవ్యాప్తంగా విద్యార్థులు, ఆందోళనకారులపై సమాధైన ఎఫ్ఐఆర్‌ల సమగ్ర జాబితాను సమర్పించాలని సుప్రీంకోర్టు కేంద్రాన్ని కోరినట్లు సీజేపీ తెలిపింది. తమ ప్రకారం, సుప్రీంకోర్టు ఈ జాబితాను మూడుసార్లు కోరిందని, కేసులను కొట్టిపేసేందుకు

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 142 కింద తన అధికారాలను వినియోగించే అంశాన్ని పరిశీలించేందుకు ఈ వివరాలు అవసరమని తెలిపింది. అయితే కోర్టు పదేపదే కోరినప్పటికీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ జాబితాను అందజేస్తామని స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వలేదని ఆరోపించింది.

‘యువతను మోసం చేస్తున్నారా’

సుప్రీంకోర్టు విచారణ అనంతరం సీజేపీ ప్రతినిధి సౌరవ్ దాస్, న్యాయ వ్యవహారాల విభాగం బాధ్యురాలు రత్నా సింగ్ ప్రభుత్వ వైఖరిపై ఆందోళన వ్యక్తం చేసినట్లు పార్టీ తెలిపింది. కేంద్రంతో చర్చల సందర్భంగా ఇచ్చిన హామీల ఆధారంగానే ఉద్యమాన్ని విరమించామని, ఇప్పుడు వాటి అమలులో జాప్యం జరుగుతుండటం యువతను మోసం చేసినట్లేనని వారు అభిప్రాయపడినట్లు పేర్కొంది. ముఖ్యంగా నిరసనలకు

సంబంధించిన ఎఫ్ఐఆర్‌లను ఉపసంహరించడం, విద్యార్థులు లేదా శాంతియుత ఆందోళనకారులపై భవిష్యత్తులో శిక్షాత్మక చర్యలు తీసుకోకుండా హామీ ఇవ్వడం వంటి అంశాలపై స్పష్టత కావాలని సీజేపీ కోరుతోంది. **నీట్ బాధిత కుటుంబాలకు పరిహారం**
సీజేపీ డిమాండ్లలో మరో కీలక అంశం నీట్? యూజీ వివాదం. పేపర్ లీక్ కారణంగా మేలో పరీక్ష రద్దు కావడం, దాని తర్వాత కొందరు అభ్యర్థులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడిన నేపథ్యంలో మృతుల కుటుంబాలకు పరిహారం అందించాలని పార్టీ డిమాండ్ చేసింది. ఈ అంశంపైనా కేంద్రం హామీ ఇచ్చిందని చెబుతోంది. అయితే పరిహారం, ఎఫ్ఐఆర్‌ల ఉపసంహరణ సహా లిఖితపూర్వకంగా ఇచ్చిన హామీల అమలుపై ప్రభుత్వం తమను అధికారికంగా సంప్రదించలేదని ఆరోపించింది. ఇక ఇటీవల నిరసన సందర్భంగా పోలీసుల చర్యపై నిరసణ జరిపేందుకు హైపర్వర్డ్ కమిటీ ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. ఆ రోజు జరిగిన మార్చీ ఫుటేజీని కమిటీ పరిశీలిస్తుందని తెలిపింది. అలాగే మహిళా ఆందోళనకారుల్ని లక్ష్యంగా చేసుకున్నారంటూ వచ్చిన ఆరోపణలపై కూడా దర్యాప్తు జరుగుతుందని వెల్లడించింది. ఈ వ్యావేరిలో మహిళా న్యాయమూర్తులు, సీబీఐ మాజీ డైరెక్టర్, రాష్ట్ర మాజీ డీజీపీ సభ్యులుగా ఉంటారని చెప్పింది.

పార్లమెంట్ సమావేశాలు

ముగియలేదు, వాయిదాన వేశారు

పార్లమెంటు ఉభయసభలు నిరవధికంగా వాయిదాపడి 10రోజులు దాటినా వర్షాకాల సమావేశాలను ప్రభుత్వం ఇంకా అధికారికంగా ముగించలేదు.లో కేసభ, రాజ్యసభ నిరవధికంగా వాయిదా పడి పది రోజులు గడిచినా, ఇప్పటివరకు సమావేశాల ప్రారోగ్పై అధికారిక ప్రకటన వెలువడలేదు. రాష్ట్రపతి ఇంకా ఉత్తర్వులు జారీ చేయకపోవడంతో ఉత్తంర నెలకొంది. ఇలా చేయడం వెనక కేంద్ర ప్రభుత్వ వ్యూహం ఏమైనా ఉందా? అనే ప్రశ్నలు తలెత్తుతున్నాయి. ముఖ్యంగా మహిళా రిజర్వేషన్ చట్టం అమలుకు సంబంధించిన రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లును తీసుకొచ్చే అవకాశం ఉందనే ఊహాగానాలు మరోసారి ఊపందుకున్నాయి. పార్లమెంట్ సమావేశాలు నిరవధిక వాయిదా కావడం, ‘ప్రోరోగ్’ కావడం రెండూ వేర్వేరు. సభలను నిరవధికంగా వాయిదా వేయడాన్ని ఆడ్జర్మెంట్ సైన్ డై అంటారు. అయితే రాష్ట్రపతి అధికారికంగా సమావేశాన్ని ముగిస్తూ ప్రకటన జారీ చేసినప్పుడే ప్రోరోగేషన్ పూర్తవుతుంది. రాజ్యాంగ నిబంధనల ప్రకారం రాష్ట్రపతి, కేంద్ర ప్రభుత్వ సిఫార్సుతో పార్లమెంట్ సమావేశాలను పిలుస్తారు, ముగిస్తారు. సాధారణంగా ఉభయ సభలు నిరవధికంగా వాయిదా పడిన రెండు నుంచి నాలుగు రోజుల్లోనే ప్రోరోగేషన్ జరగుతుంది. ఉదాహరణకు ఈ ఏడాది బడ్జెట్ సమావేశాలు ఏప్రిల్ 18న ముగియగా, ఏప్రిల్ 20న ప్రోరోగేషన్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. కానీ వర్షాకాల సమావేశాల విషయంలో మాత్రం పది రోజులు గడిచినా ఆ ఉత్తర్వులు జారీ కాలేదు.

కీలక బిల్లుపై కేంద్రం వ్యూహమా?

ఈ ఆలస్యానికి కారణం ఏంటన్న దానిపై అధికారికంగా ఎలాంటి స్పష్టత లేకపోయినా, మహిళా రిజర్వేషన్‌కు సంబంధించిన చట్ట సవరణపై ఊహాగానాలు ఊపందుకున్నాయి. 2029 లోక్‌సభ ఎన్నికలకు ముందే మహిళా రిజర్వేషన్‌ను అమల్లోకి తీసుకురావడానికి అవసరమైన రాజ్యాంగ సవరణను కేంద్రం ముందుకు తీసుకురావచ్చనే ప్రచారం జరుగుతోంది. మహిళలకు లోక్‌సభ, రాష్ట్రాల ఆసెంబ్లీల్లో 33 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించే చట్టం ఇప్పటికే ఆమోదం పొందింది. అయితే జనగణన, నియోజకవర్గాల పునర్విభజన అనంతరం ఈ రిజర్వేషన్లు అమలు చేయాలని నిబంధనలు ఉన్నాయి. దీంతో డీలిమిటేషన్ అంశం కీలకంగా మారింది. బడ్జెట్ సమావేశాల సమయంలోనే దీనిపై చర్చ జరిగినప్పటికీ, అవసరమైన సంఖ్యాబలం సమకూరకపోవడంతో ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్లలేకపోయిందనే ప్రచారం జరిగింది.

దక్షిణాది రాష్ట్రాల ఆందోళన

జనాభా ప్రాతిపదికన నియోజకవర్గాల పునర్విభజన చేపడితే, జనాభా నియంత్రణలో ముందున్న దక్షిణాది రాష్ట్రాలు లోక్‌సభలో తమ ప్రాతినిధ్యాన్ని కోల్పోయే ప్రమాదం ఉందని ఆయా రాష్ట్రాల రాజకీయ పార్టీలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో దక్షిణాది రాష్ట్రాల అభ్యంతరాలను పరిష్కరించేందుకు కేంద్రం ఒక ప్రత్యామ్నాయ ఫార్ములాపై కనసత్తు చేస్తోందనే చర్చ సాగుతోంది. రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల వద్ద ప్రస్తుతం ఉన్న లోక్‌సభ స్థానాల సంఖ్యను సమాన ప్రాతిపదికన సుమారు 50 శాతం పెంచే ప్రతిపాదనపై ఆలోచనలు జరుగుతున్నట్లు సమాచారం. అలా చేస్తే డీలిమిటేషన్ కారణంగా దక్షిణాది రాష్ట్రాల ప్రస్తుత ప్రాతినిధ్యం తగ్గకుండా, మొత్తం సీట్ల సంఖ్యను పెంచడం ద్వారా సమన్వయ పరిష్కరించవచ్చని భావిస్తున్నట్లు చర్చ జరుగుతోంది.

ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహిస్తారా?

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం తర్వాత ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లును ముందుకు తెచ్చే అవకాశం ఉందనే ఊహాగానాలు గతంలోనే వినిపించాయి. ఇప్పుడు వర్షాకాల సమావేశాల ప్రారోగేషన్ అలస్థం కావడం ఈ చర్చలకు మరింత ఊతమిస్తోంది. అయితే ప్రభుత్వం నుంచి ఇప్పటివరకు ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహణపై అధికారిక ప్రకటన వెలువడలేదు. అయినప్పటికీ, అవసరమైన సంఖ్యాబలం సమీకరించి కీలక బిల్లును ఆమోదించజేసేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందా? అన్న ప్రశ్నలు వినిపిస్తున్నాయి.

కాంగ్రెస్ ప్రశ్నల వర్షం

సెషన్ ప్రారోగ్ కాకపోవడంపై కాంగ్రెస్ తీవ్రంగా స్పందించింది. ప్రారోగ్? ఉత్తర్వులు ఎందుకు జారీ చేయలేంటటా కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి జైరాం రమేష్ ప్రశ్నించారు. సాధారణంగా లోక్‌సభ నిరవధికంగా వాయిదా పడిన రెండు నుంచి నాలుగు రోజుల్లో ప్రారోగేషన్ ప్రక్రియ పూర్తవుతుందని గుర్తుచేశారు. పది రోజులు గడిచినా ఇంకా ప్రారోగేషన్‌పై సమాచారం లేకపోవడాన్ని ఆయన ప్రశ్నించారు. డీలిమిటేషన్‌తో ముడిపడిన రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లును ప్రత్యేక సమావేశంలో ఆమోదించేందుకు కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా అవసరమైన మూడింట రెండొంతుల మెజార్టీ కోసం ప్రయత్నిస్తున్నారా? అని ఆయన ప్రశ్నించారు. అయితే గతంలోనూ ప్రారోగేషన్ అలస్థమైన సందర్భాలు ఉన్నాయని జైరాం రమేష్ స్వయంగా పేర్కొన్నారు. 2015లో వర్షాకాల సమావేశాల అనంతరం 28 రోజులు, 2021లో 20 రోజుల వ్యవధి ఉన్న విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. అయితే అప్పట్లో ప్రస్తుతం కనిపిస్తున్నట్లుగా ఎలాంటి రాజకీయ వ్యూహాలు లేవని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు.

విజయ వ్యాఖ్యలతో కొత్త చర్చ

డీలిమిటేషన్ అంశంపై తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి సి. జోసెఫ్ విజయ్ చేసిన వ్యాఖ్యలు కూడా ఈ చర్చకు మరింత ప్రాధాన్యం తెచ్చాయి. ఆగస్టు 21న మహాబలిపురంలో కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా అధ్యక్షతన జరిగిన దక్షిణ మండల మండలి సమావేశంలో ఆయన ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావించారు. జనాభా నియంత్రణలో విజయం సాధించిన కారణంగా ఏ రాష్ట్రానికీ పార్లమెంట్‌లో ప్రాతినిధ్య శాతం తగ్గకుండా కేంద్రం స్పష్టమైన చట్టపరమైన హామీ ఇవ్వాలని విజయ్ కోరారు. మరోవైపు కర్ణాటక ఉప ముఖ్యమంత్రి డిశే శివకుమార్ మాత్రం ప్రస్తుత లోక్‌సభ స్థానాల సంఖ్య 543గానే కొనసాగించాలని డిమాండ్ చేశారు. కనీసం వచ్చే 25 ఏళ్ల పాటు సీట్ల సంఖ్యను మార్చకూడదని కేంద్రాన్ని కోరారు. ఈ పరిణామాల నేపథ్యంలో పార్లమెంట్ సమావేశాల ప్రారోగేషన్‌పై కేంద్రం ఎప్పుడు నిర్ణయం తీసుకుంటుంది? మహిళా రిజర్వేషన్, డీలిమిటేషన్‌పై ఏదైనా కొత్త ఫార్ములాను ముందుకు తెస్తూందా? ప్రత్యేక సమావేశానికి తెరలేపుతుందా? అన్నది ఇప్పుడు ఆసక్తికరంగా మారింది.

చేదెక్కిన చక్రర్

ముంబై : దేశంలో పెరుగుతున్న చక్రర్ ధరలను నియంత్రించడానికి, రాబోయే పండుగ సీజన్‌లో తగినంత లభ్యతను నిర్ధారించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అనేక ముఖ్యమైన చర్యలు తీసుకుంది. ప్రభుత్వం ప్రకారం చక్రర్ ధర జూలై 20న కిలోగ్రాముకు రూ..48.18 నుండి ఆగస్టు 20 నాటికి కిలోగ్రాముకు రూ.55.70కి పెరిగింది. ప్రభుత్వం మార్కెట్ పరిస్థితులను నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తూ, అవసరమైన ధరల పెరుగుదల, నిల్వలు, కృత్రిమ కరణాలను నివారించడానికి అన్ని సమకాలీన పరిష్కారాల వేళ 10 లక్షల టన్నుల చక్రర్ దిగుమతికి అనుమించింది కేంద్రం. చక్రర్ వ్యాపారులకు 400 టన్నుల స్టాక్ లిమిట్‌ను విధించింది. అయితే చక్రర్ నిల్వలపై కేంద్రం కఠినంగా వ్యవహరిస్తోంది. ఇటీవలి చక్రర్ ధరల పెరుగుదలకు ఇథియోపి ఉత్పత్తిని నిందించడం సరికాదని ప్రభుత్వం స్పష్టం చేసింది. ఇథియోపి కోసం మళ్లించే చక్రర్ వాటా 2022-23లో సుమారు 12% నుండి 2025-26 నాటికి సుమారు 9%కి తగ్గుతుంది. అంతేకాకుండా, దేశంలో ఉత్పత్తి అయ్యే ఇథియోపిలో సుమారు ముప్పావు పంతు ఇప్పుడు ధాన్యాల నుండి, ప్రధానంగా మొక్కజొన్న నుండి ఉత్పత్తి అవుతోంది.ప్రస్తుత చక్రర్ ధరల పెరుగుదలకు అనేక కారణాలు ఉన్నాయని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. వాటిలో ఊహించిన దానికంటే తక్కువ దేశీయ చక్రర్ ఉత్పత్తి, పండుగ సీజన్‌కు ముందు పెరిగిన డిమాండ్, చెరకు పంటకు వాతావరణం వల్ల కలిగిన నష్టం, ప్రపంచవ్యాప్తంగా చక్రర్ సరఫరా కొరత, పరిశ్రమలోని కొన్ని వర్గాలలో ఊహాగానాలు, నిల్వలు వంటివి ఉన్నాయి.చెరకు పండించే రాష్ట్రాలు మొదట్లో అంచనా వేసిన సుమారు 343 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులతో పోలిస్తే, ప్రస్తుత సీజన్‌లో చక్రర్ ఉత్పత్తి సుమారు 306 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులుగా ఉంటుందని అంచనా వేసింది. చెరకు పంటలో రైడ్ రాట్, టాప్ బోర్డర్ తెగుళ్లు, అలాగే అధిక వర్షపాతం వల్ల ఏర్పడిన నీటి నిల్వ కారణంగా ఉత్పత్తి దెబ్బతింది.అంచనా వేసిన దానికంటే ఉత్పత్తి తక్కువగా ఉన్నప్పటికీ, అక్టోబర్‌లో కొత్త క్రకెట్‌లో సీజన్ ప్రారంభమయ్యే వరకు దేశీయ అవసరాలను తీర్చడానికి దేశంలో తగినంత చక్రర్ నిల్వలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. .ప్రపంచవ్యాప్తంగా కూడా చక్రర్ ధరలు పెరుగుతున్నాయి. చక్రర్ సరఫరా కొరత అనేది ప్రపంచవ్యాప్త పరిణామం, ఇది భారతదేశానికే పరిమితం కాదు. 2026-27 సంవత్సరానికి ప్రపంచ చక్రర్ కొరత సుమారు 33 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులుగా అంచనా వేయగా, వాతావరణ పరిస్థితులపై ఆందోళనలు ప్రపంచ దృక్పథాన్ని మరింతగా ప్రభావితం చేశాయి.

పట్టణాలకు కోత రూపు

-మొదటిపేజీ తరువాయి

ఈ లోటును అమ్మత్, ఏబిఐ, యూబీఎస్, అర్బన్ చాలెంజ్ ఫండ్, పైనాస్ కమిషన్ గ్రాంట్లు, ఎస్బీఐఎం, ఎన్ఆర్ఐసీ, పట్టణాభివృద్ధి సంస్థల నిధులతో పూర్చేందుకు ప్రాజెక్టులను అనుసంధానిస్తున్నారు. 75 వాటర్ డ్రీట్‌మెంట్ ఫ్లాంట్ల ద్వారా 1,083 ఎంఎల్డీ సామర్థ్యం, 7,148 కి.మీ. నీటి పంపిణీ నెట్‌వర్క్, 8.74 లక్షల ఇళ్లకు నీటి కనెక్షన్లు, అదనంగా 1,263 ఎంఎల్డీ మురుగునీటి శుద్ధి సామర్థ్యం అందుబాటులోకి వస్తున్నాయి.

రూ.4,655 కోట్లతో రహదారులు, డ్రైయన్లు

అనుమతించిన రూ.5,500 కోట్ల పెట్టుబడుల్లో రహదారులు, డ్రైయన్లకు రూ.4,655 కోట్లు, పార్కులకు రూ.509కోట్లు, వీధి దీపాలకు రూ.247 కోట్లు, సెంట్రల్ మీడియన్లకు రూ.87కోట్లు కేటాయించారు. రాష్ట్రంలో గుర్తించిన పట్టణ రహదారి నెట్‌వర్క్ మొత్తం 25,626 కి.మీ. కాగా, ఇప్పటికే 21,238 కి.మీ... అంటే 82.9 శాతం అభివృద్ధి చేశారు. మిగిలిన 4,388 కి.మీ. హెచ్‌ఎం ద్వారా చేపట్టనున్నారు. అలాగే 541 పార్కులు, 20,340 వీధిదీపాల పాయింట్లు, 1,186 కి.మీ. సెంట్రల్ మీడియన్లకు డిజీఆర్‌లు సిద్ధం చేశారు. మొత్తం మూలధన వ్యయంలో రూ.2,200 కోట్లు (40శాతం) ఎల్‌ఆర్‌ఎస్/ బీబీఎస్ నిధుల నుంచి డిజీసీసీ ద్వారా ముందస్తుగా సమకూర్చున్నారు. మిగిలిన రూ.3,300 కోట్లు (60శాతం) కన్వెషనల్ సమకూరుస్తారు. ఈ మొత్తాన్ని పదేళ్లలో 40 త్రిమాసిక వాయిదాల్లో తిరిగి చెల్లిస్తారు. దీనికోసం ఎల్‌ఆర్‌ఎస్/ బీబీఎస్ రాబడులు, అభివృద్ధి ఆమోద ఫీజులు, ఎంబజ్/ ఎల్‌బజ్ లేఅవుట్ ఆదాయాలు తదితరాలను ఎక్స్‌గ్రా ఖాతా ద్వారా వినియోగించనున్నారు. నిర్మాణం పూర్తయిన తర్వాత పదేళ్ల పాటు ఆపరేషన్, నిర్వహణ బాధ్యతను కన్వెషనల్ నిర్వహించనున్నారు.

పచ్చదనానికి ప్రాధాన్యం

గత రెండేళ్లలో చేపట్టిన పట్టణ హరిత కార్యక్రమాలకు హెచ్‌ఎం ప్రాజెక్టు మరింత ఊతమివ్వనుంది. 123 పట్టణ స్థానిక సంస్థల్లో 58 కొత్త పార్కుల ఏర్పాటు, 110 పాత పార్కుల ఆధునికీకరణ, 45 పార్కుల నిర్మాణంలో 530 కి.మీ. ఆవెన్యూ అభివృద్ధి, 135 కి.మీ. సెంట్రల్ మీడియన్ అభివృద్ధి చేపట్టారు. హరితాంధ్ర కార్యక్రమంలో భాగంగా 2,165 కి.మీ. పట్టణ రహదారుల వెంట సుమారు 4.43 లక్షల మొక్కలు నాటారు. పట్టణ స్థానిక సంస్థల రహదారుల్లో దాదాపు 90 శాతం మేర గ్రీన్ కవరేజీని మ్యూనిసిపల్ చేశారు. హెచ్‌ఎం డిజీఆర్‌లో చేర్చిన 541 పార్కులు స్థానిక స్థాయిలో విస్తరం, పచ్చదనం, వసతులను మరింత బలోపేతం చేయనున్నాయి. పట్టణ ఘన వ్యర్థాలు, మురుగునీటి శాస్త్రీయ నిర్వహణను కూడా ప్రభుత్వం వేగవంతం చేస్తోంది. ప్రస్తుతం వ్యర్థాల నుంచి విద్యుత్ ఉత్పత్తి ఫ్లాంట్లు, కంపోస్టింగ్

యూనిట్లు, మెటీరియల్ రికవరీ ఫెసిలిటీల ద్వారా 57 శాతం ఘన వ్యర్థాలను శాస్త్రీయంగా ప్రాసెస్ చేస్తున్నారు. 108 సమీకృత ఘనవ్యర్థాల నిర్వహణ ఫెసిలిటీలకు వర్క్ ఆర్డర్లు జారీ అయ్యాయి. వీటి మొత్తం ప్రాసెసింగ్ సామర్థ్యం రోజుకు రూ.5,385 టన్నులు. 2026 జూలైలో 8 ఫ్లాంట్లు ప్రారంభించగా, వచ్చే అక్టోబరు నాటికి మరో 66 ఫ్లాంట్లు అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని భావిస్తున్నారు. కాకినాడ, కడప, కర్నూలు, నెల్లూరులో నాలుగు కొత్త వేస్ట్ టు ఎనర్జీ ప్రాజెక్టులు పీపీపీ విధానంలో అమల్లో ఉన్నాయి. విజయవాడ, తిరుపతిలోని ప్రాజెక్టులు టెండర్ దశలో ఉన్నాయి. మరో ఆరు కంప్లెక్స్ బయోగ్యాస్ ఫ్లాంట్లకు వర్క్‌ఆర్డర్ జారీ కాగా, వీటిని వచ్చే మార్చి నాటికి పూర్తి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు.

కేసు నుంచి తప్పించండి ‘ఎంతైనా ఇస్తాం’!

-మొదటిపేజీ తరువాయి

బయటికి పొక్కునివ్వకుండా గోప్యంగా ఉంచారు. ఇందులో భాగంగానే నిందితుడు సంజాష్ స్థానంలో మరొక ప్రైవేట్ డ్రైవర్‌ను పెట్టేందుకు ప్రయత్నాలు జరిగాయి. అయితే అప్పటికే ఘటనాస్థలిలో స్థానికులు ఫోన్‌లో రికార్డ్ చేసిన వీడియోలు సామాజిక మాధ్యమాల్లో ప్రచారం కావడంతో పోలీసులు అప్రమత్తమయ్యారు. వెంటనే ఈనెల 21న మీడియాకు లీకులు ఇచ్చారు. అందుకే అతివేగం, నిర్లక్ష్యంగా కారు నడిపి రోడ్డు దాటుతున్న పాదచారి భారతీ మృతికి కారణమైన తీవ్రమైన రోడ్డు ప్రమాదంలో కూడా పోలీసులు తూతూమంత్రంగా కేసు నమోదు చేసి తేటలు దులుపుకున్నారు. నిందితుడు సంజాష్‌ను వెంటనే అరెస్ట్ చేయకుండా, నోటీసులతో సరిపెట్టేశారు. స్టేషన్ బెయిల్ ఇచ్చి పదిలేశారు. కేవలం బీఎన్‌ఎస్ 106(1) కింద అనుకూల సెక్షన్ నమోదు చేశారు. కారుతో ఢీకొట్టి మరణానికి కారణమైన కేసులో మోటారు వాహన చట్టం కింద కేసులు నమోదు చేయకపోవడం పలు అనుమానాలకు తావిస్తోంది.

పోలీసు బాస్ సీరియస్

ఆర్టికల్, రాజకీయ పలుకుబడి ఉన్న లింగమనేని రమేష్ కుమారుడు కావడంతోనే సంజాష్‌పై అనుకూల సెక్షన్లు నమోదు చేశారంటూ పోలీసులపై తీవ్ర విమర్శలు వస్తున్నాయి. దీంతో ఈ వ్యవహారాన్ని రాష్ట్ర పోలీసు బాస్ సీరియస్‌గా తీసుకున్నారు. శనివారం మదాపూర్ పీఎస్ స్టేషన్ హౌస్ ఆఫీసర్ (ఎస్‌పాచ్‌ఓ), దర్యాప్తు అధికారి ఎస్‌ఐను కార్యాలయానికి పిలిపించుకొని కేసు నమోదు, దర్యాప్తు తీరు తదితరాలపై సమగ్ర వివరాలను సేకరించినట్లు తెలిసింది. కారు వేగం, తీవ్రమైన గాయాలతో భారతీ మృతి చెందిన తీరు తదితర అంశాలను పరిగణలోకి తీసుకొని ఎలాంటి సెక్షన్లు జోడించాలో తెలియదా? లేదా ఎవరి ఒత్తిడి, ప్రలోభాల వల్ల అనుకూల సెక్షన్లు పెట్టారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసినట్లు తెలిసింది.

రెజ్టింపు వేగంతో ఢీ కొట్టి..

ఇప్పటికే జిల్లా రవాణా అధికారి (టీటీఓ) ఘటనాస్థలిని సందర్శించారు. నిందితుడు లింగమనేని సంజాష్ నడిపిన ఆప్టర్ మాట్రిన్ లగ్జరీ స్పోర్ట్స్ కారు (టీజీ09 జీ0666)ను స్వాధీనం చేసుకొని వాహన తనిఖీని పూర్తి చేశారు. రోడ్డు దాటుతున్న భారతీని కారు ఎడమ వైపు బలంగా తాకడంతో ఆమెకు తల, శరీర భాగాలకు తీవ్రమైన గాయాలయ్యాయని, అలాగే కారు ఎడమ వైపు బాగా ద్యామేజీ అయినట్లు

గుర్తించారు. భారతీని ఢీకొట్టిన తర్వాత కారును పక్కన నిలిపి, ఆపేయడంతో కారు వేగం స్పిడోమీటర్‌లో నమోదు కాలేదు. అలాగే ఘటనాస్థలం వద్ద ఎలాంటి సీసీటీవీ కెమెరాలు గానీ స్పీడో మీటర్లు గానీ లేకపోవడంతో కారు వేగాన్ని అధికారులు అంచనా వేయలేకపోయారు. అయితే మృతిరాలి తలకు, శరీర భాగాలకు తగిలిన గాయాలను బట్టి కారు 80 కిలోమీటర్ల వేగంతో ఉండొచ్చని ప్రాథమికంగా నిర్ధారించారు. ఇన్సూర్జిల్ మాల్ వంటి రద్దీగా ఉండే నగర రోడ్లపై కార్ల సగటు నిర్దేశిత వేగం 40 కి.మీ.గా ఉండాలి. కానీ, సంజాష్ హైఎండ్ స్పోర్ట్స్ కారుతో మిట్ట మధ్యాహ్నం, బిజీ రోడ్డులో రెజ్టింపు వేగంతో కారు నడవడం తీవ్రమైన నేరం కిందకి వస్తుంది. కారు చెట్టు, డివైడర్ వంటి బలమైన వాటికి ఢీకొడితే కారులోని బెల్టాప్స్ తెరుచుకునే అవకాశం ఉంటుందని పోలీసులు చెబుతున్నారు.

కొత్త సెక్షన్లు జోడింపు

కారు నడిపిన లింగమనేని సంజాష్ ఒరిజినల్ డ్రైవింగ్ లైసెన్స్, ఆర్టీ సమర్థించాలని పోలీసులను డిటీఓ కోరారు. సోమవారం చేతిరాతతో రాసిన సమగ్ర నివేదిక కాపీని దర్యాప్తు అధికారికి అప్పగిస్తామని సంబంధిత అధికారి 'సాక్షి'కి తెలిపారు. అనంతరం మోటారు వాహన తనిఖీ (ఎంవీఐ) నివేదిక పరిశీలన తర్వాత సంజాష్‌పై కొత్త సెక్షన్లు జోడించే అవకాశం ఉందని ఓ ఉన్నతాధికారి చెప్పారు. ఘటన తీవ్రత దృష్ట్యా బీఎన్‌ఎస్‌తోపాటు మోటారు వాహన

చట్టం కింద కూడా కేసు నమోదు చేసే అవకాశం ఉందని చెప్పారు.

సులువుగా బెయిల్ వచ్చేలా కేసు

నిందితుడు సంజాష్‌పై మదాపూర్ పోలీసులు కేవలం బీఎన్‌ఎస్ 106 (1) సెక్షన్ కింద మాత్రమే కేసు నమోదు చేశారు. అంటే అజాగ్రత్త లేదా నిర్లక్ష్యం డ్రైవింగ్ వల్ల జరిగిన సాధారణ ప్రమాదంగా దీన్ని పరిగణిస్తారు. ఇది పూర్తిగా బెయిలుబుల్ నేరం. దీని కింద గరిష్టంగా ఐదేళ్లలోపు శిక్ష వదే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ.. నిందితుడికి పోలీస్ స్టేషన్ నుంచి లేదా కోర్టుకు వెళ్లిన వెంటనే సులువుగా బెయిల్ లభిస్తుంది. అయితే హైస్పీడ్ కారును బిజీ వల్లక్లి ఏరియాలో నడుపుతున్నప్పుడు దాని వల్ల ఎదుటివారి ప్రాణాలు పోతాయని తెలిసి కూడా నిర్లక్ష్యంగా వాహనం నడిపినట్లు ఆధారాలు ఉంటే బీఎన్‌ఎస్ 105 సెక్షన్‌ను ఎఫ్‌ఐఆర్‌లో చేర్చాలి. ఈ సెక్షన్ కింద (మరణం సంభవించే అవకాశం ఉందని తెలిసి చేసిన చర్య అయితే..) పదేళ్ల వరకు జైలు, జరిమానా కూడా విధించే అవకాశం ఉంటుంది. మోటార్ వాహన చట్టం 184 సెక్షన్ చేర్చడం కూడా కీలకమే. ఈ సెక్షన్ ప్రకారం ప్రజలకు ప్రమాదకరంగా ఉండే వేగంతో లేదా దేంజరస్ డ్రైవింగ్‌గా పరిగణిస్తారు. కానీ ఈ సెక్షన్‌ను ఎఫ్‌ఐఆర్‌లో నమోదుచేయలేదు.

శ్రావణమాసంతో పూజ వస్తువుల ధర రెట్టింపు

విజయవాడ :

శ్రావణ మాసం వచ్చిందంటే ప్రతి ఇల్లూ కళకళలాడిపోతుంది. పూజలు, వ్రతాలతో లక్ష్మీ కళ ఉట్టిపడుతుంది.హిందువులకు శ్రావణ మాసం వచ్చిందంటే పండగ వాతావరణమే. మహిళలు తాము ముస్తాబువ్వడమే కాకుండా ఇంటిని కూడా చూడవచ్చని విధంగా అలంకరిస్తారు. దాంతో ప్రతి శుభకార్యంలో తప్పక కావాల్సిన తమలపాకు ధరకు రెక్కలు వచ్చాయి. ప్రతీ తాంబూలంలోనూ తమలపాకే ముఖ్యం. తమలపాకు లేనిదే ఏ శుభకార్యం కూడా జరగదు. దాంతో తమలపాకుతో పాటు అరటిపళ్ళు, కొబ్బరి కాయలు, పూల రేట్లకు రెక్కలు వచ్చాయి.రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా ఉన్న చింతలపూడి, మావవరం, ములుకుదురు ప్రాంతాల్లో తమలపాకు తోటలు ఉన్నాయి. రైతు వద్ద తక్కువకే కొనుగోలు చేస్తున్న వ్యాపారులు.. తమ కొట్లల్లో మాత్రం భారీగా అమ్మేస్తున్నారు. ఎందుకంటే పండగ సీజన్‌లో తమలపాకుకు ఉన్న డిమాండ్ అలాంటిది. రైతు వద్ద 150 అకుల కట్టను రూ. 16కు కొనుగోలు చేస్తున్న వ్యాపారులు.. విడిగా ప్రజలకు మాత్రం ఒక్కొక్కటి రూపాయి చొప్పున విక్రయిస్తున్నారు.

మంగళగిరి ప్రాంతంలో అయితే 30 అకులను రూ. 50 వరకు వసూలు చేస్తున్నారు.తమలపాకుతో పాటు కొబ్బరి కాయలు కూడా భారీగా పెరిగాయి. శ్రావణ మాసానికి ముందు కొబ్బరి కాయ సైజును బట్టి రూ. 15 నుంచి రూ. 35 వద్ద అమ్మేవారు. ప్రస్తుతం మీడియం సైజు కాయ ధరే రూ. 50 ఉంది. అరటి పళ్ళు కూడా గతంలో డజను రూ. 40 నుంచి రూ. 60 వరకు అమ్మేవారు. ఇప్పుడు అదే అరటి కాయ ప్రాంతాన్ని బట్టి పెరిగిపోయింది. యావరేణ్‌గా రూ. 80 నుంచి రూ. 100 వరకు అమ్మేస్తున్నారు.వర్షాభావ పరిస్థితుల్లో పూలకు మంచి డిమాండ్ పెరిగింది. వర్షాలు సరిగా లేకపోవడంతో కాల్వల కింద, బోర్ల కింద పండిస్తూ భారీ లాభాలు ఆర్జిస్తున్నారు. గతంలో రూ. 200 లోపే ఉండే చిట్టి గులాబీలు ఇప్పుడు రూ. 350 నుంచి రూ. 400 వరకు అమ్ముతున్నారు. చామంతులు రూ. 150 ఉంటే ఇప్పుడు రూ. 350 పెరిగింది. బంతి పూలు కిలో రూ. 30 ఉంటే రూ. 70కి పెరిగాయి.

విశాఖ వేదికగా ‘బ్రిక్స్’ క్రీడా తీర్మానం..

-మొదటిపేజీ తరువాయి

మాండవీయ వివరించారు. క్రీడా వస్తువుల తయారీని బలోపేతం చేయడానికి భారత్ చేస్తున్న కృషిని ఆయన ప్రముఖంగా ప్రస్తావించారు. “మేక్ ఇన్ ఇండియా, ప్లే ఇన్ ఇండియా, గ్రే్ విత్ ఇండియా” నినాదంతో ప్రపంచ తయారీదారులు, టెక్నాలజీ కంపెనీలు, పెట్టుబడిదారులను భారత్‌కు ఆహ్వానిస్తున్నామని తెలిపారు. ఈ సమావేశంలో భారత్ మూడు కీలక కార్యక్రమాలను ప్రతిపాదించగా, వాటికి సభ్య దేశాల నుంచి విస్తృత మద్దతు లభించింది.

- వర్చింగ్ గ్రూప్: క్రీడా విజ్ఞానం, అథ్లెట్ల ప్రదర్శన, పాలన, ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, డిజిటల్ ఆవిష్కరణలలో సహకారాన్ని పెంచేందుకు ఒక వర్చింగ్ గ్రూప్‌ను ఏర్పాటు చేయనున్నారు.
- క్రీడా వస్తువుల తయారీ సదస్సు: క్రీడా వస్తువుల తయారీ, టెక్నాలజీ, వాణిజ్యం వంటి అంశాలపై 2026 నవంబర్‌లో రాజస్థాన్‌లోని ఉదయ్‌పూర్‌లో తొలి సదస్సు నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించారు.
- సాంప్రదాయ క్రీడల ప్రదర్శన: బ్రిక్స్ దేశాల సంప్రదాయ, చేతీయ క్రీడలను ప్రదర్శించేందుకు అక్టోబర్ 12, 13 తేదీల్లో అహ్మదాబాద్‌లో ప్రత్యేక కార్యక్రమం జరపాలని నిర్ణయించారు.

అంతకుముందు, మంత్రులు, ప్రతినిధులు విశాఖలో జరిగిన ‘ఫిట్ ఇండియా సందేస్ ఆన్ సైకిల్’ కార్యక్రమంలో భాగంగా నిర్వహించిన బ్రిక్స్ ఫ్రెండ్‌షిప్ సైక్లింగ్ ఈవెంట్‌లో పాల్గొన్నారు. ఈ కార్యక్రమం ఫిట్‌నెస్, ఆరోగ్యకరమైన జీవనశైలి పట్ల బ్రిక్స్ దేశాల ఉమ్మడి నిబద్ధతను ప్రతిబింబించింది. భారత్ అధ్యక్షతన క్రీడారంగంలో సాధించిన పురోగతిని సభ్య దేశాలు స్వాగతించాయి.

ప్రభుత్వ పాఠశాలలపై కూటమిది అబద్ధాల ప్రచారం

-మొదటిపేజీ తరువాయి

విద్యార్థుల సంఖ్య పెరగాలి కదా? అని ప్రశ్నించారు. కానీ, యూడెస్ గణాంకాల ప్రకారం 2023-24 విద్యా సంవత్సరంతో పోలిస్తే, 2025-26 నాటికి ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య 40,50,116 నుంచి 34,93,450కి పడిపోయిందని, అంటే ఏకంగా 5,56,666 మంది విద్యార్థులు తగ్గిపోయారని జగన్ పేర్కొన్నారు. ఇదే సమయంలో ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య 45,53,380 నుంచి 48,40,296కు పెరిగిందని తెలిపారు. ప్రభుత్వ పాఠశాలల సంఖ్య కూడా 45 వేల నుంచి 44,222కు తగ్గిందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. టీడీపీకి నారాయణ, శ్రీచైతన్య వంటి కార్పొరేట్ విద్యా సంస్థలతో ఉన్న సంబంధాల కారణంగానే, ప్రభుత్వ విద్యా వ్యవస్థను ఉద్దేశపూర్వకంగా బలహీనపరుస్తున్నారని జగన్ తీవ్ర ఆరోపణలు చేశారు. తద్వారా ప్రైవేటు సంస్థలకు లబ్ధి చేకూర్చేందుకు చంద్రబాబు ప్రభుత్వం బాటలు వేస్తోందని అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. తమ హయాంలో విద్యా రంగంలో విప్లవాత్మక సంస్కరణలు తీసుకొచ్చామని జగన్ గుర్తుచేశారు. ‘మనదీ నాడు-నేడు’ కింద రూ.8,524 కోట్లతో పాఠశాలల్లో మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించామని, విద్యార్థులకు బైజూస్ కంటెంట్‌తో ట్యూటోలు, ఇంటరాక్టివ్ ప్లాట్ ప్యానెల్స్, స్మార్ట్ టీవీలు ఏర్పాటు చేశామని వివరించారు. ఆంగ్ల మాధ్యమాన్ని ప్రోత్సహిస్తూ టోఫల్ వంటి అంతర్జాతీయ స్థాయి శిక్షణకు సైతం శ్రీకారం చుట్టామని తెలిపారు. కానీ నేడు కూటమి ప్రభుత్వంలో ప్రభుత్వ విద్యారంగం తిరోగమనంలో పయనిస్తుండటం ఆందోళనకరమని జగన్ అన్నారు. ప్రభుత్వ ప్రచారంలోని దొలతనాన్ని ఈ రెక్కల్లో బయటపెడుతున్నాయని ఆయన పేర్కొన్నారు.

ఏపీ లిక్కర్ రవాణా స్కాం మాజీ మంత్రి కారుమూలి నాగేశ్వరరావు అరెస్ట్

-మొదటిపేజీ తరువాయి

సర్వోన్నత న్యాయస్థానం, ఈ స్కామ్ విలువ రూ.350 కోట్లకు పైగా ఉందని వ్యాఖ్యానిస్తూ, కన్స్టేబుల్ విచారణ అవసరమని నష్టం చేసింది. ఈ నేపథ్యంలోనే ఈడీ అధికారులు కారుమూరిని అరెస్ట్ చేసినట్లు తెలుస్తోంది.

ఏమిటి మద్యం స్కామ్?

గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఏపీలో మద్యం రవాణా టెండర్ల ప్రక్రియలో భాగీగా అవకతవకలు జరిగాయన్నది ప్రధాన ఆరోపణ. టెండర్ నిబంధనలను ఉద్దేశపూర్వకంగా మార్చి, సిగ్మా సప్లై చైన్ సాల్వ్యాషన్స్, ప్రసార్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వంటి సంస్థలకు అనుకూలంగా వ్యవహరించారని ఈడీ తన దర్యాప్తులో గుర్తించింది. మార్కెట్ రేట్ల కన్నా ఎక్కువ ధరకు కాంట్రాక్టులు కట్టబెట్టడం ద్వారా ప్రభుత్వ ఖజానాకు సుమారు రూ.195.33 కోట్ల నష్టం వాటిల్లినట్లు ఏపీ సీఐడీ నమోదు చేసిన ఎఫ్‌ఐఆర్ ఆధారంగా ఈడీ విచారణ కొనసాగిస్తోంది. ఈ మొత్తం వ్యవహారంలో రాజ్ కెసిరెడ్డి, అప్పటి ఏపీ ఔపరిజెన్ కార్పొరేషన్ ఎండ్ టాంబరెడ్డి వాసుదేవరెడ్డి కీలకపాత్ర పోషించినట్లు ఈడీ ఆరోపిస్తోంది. ఈ సీడీటీబిలో మాజీ మంత్రి కారుమూరి, ఆయన కుమారుడు సునీల్ కుమార్‌కు కూడా వాటా ఉందని, వారి కుటుంబానికి సుమారు రూ.10 కోట్లకు పైగా ముడుపులు అందినట్లు దర్యాప్తు సంస్థ అనుమానిస్తోంది. ఈ కేసులో భాగంగా జూన్ నెలలో ఈడీ విస్తృతంగా తనిఖీలు చేపట్టింది. మొదట రాజ్ కెసిరెడ్డి, వాసుదేవరెడ్డిలను అరెస్ట్ చేసింది. అనంతరం కారుమూరి నాగేశ్వరరావు కుమారుడు సునీల్ కుమార్‌ను కూడా అదుపులోకి తీసుకుంది. ఇప్పుడు మాజీ మంత్రి కారుమూరిని కూడా అరెస్ట్ చేయడంతో ఈ కేసు దర్యాప్తు మరింత వేగవంతం కానుంది.

తిరుమల అదవుల్లో రోబోట్ నిఘా

తిరుపతి : తిరుమల కొండల్లో భక్తుల భద్రతకు మరింత ప్రాధాన్యం ఇస్తూ టీటీడీ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిచ్చుకుంటోంది. అటవీ ప్రాంతాల్లో వన్యప్రాణుల కదలికలను ముందుగానే గుర్తించి, ప్రమాదం ఏర్పడే అవకాశాలను తగ్గించినట్లు ఈడీ ఆరోపిస్తోంది. ఉపయోగించే అవకాశాలను పరిశీలిస్తోంది. ముఖ్యంగా మనుషులు వెళ్లడం కష్టంగా ఉండే ప్రాంతాల్లో ఈ పరికరం ద్వారా నిఘా పెట్టడం వల్ల అటవీ, భద్రతా సిబ్బందికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని అధికారులు భావిస్తున్నారు.ఈ నేపథ్యంలో టీటీడీ అదనపు ఈవో సి.హెచ్. వెంకయ్య చౌదరి పద్మావతి అతిథిగృహం వద్ద రోబోట్ దాగ్ పనితీరును పరిశీలించారు. సంబంధిత అధికారులతో కలిసి దాని సామర్థ్యాలను తెలుసుకున్నారు. అటవీల్లో చిరుతలు, ఇతర జంతువుల సంచారం ఎక్కువగా ఉండే ప్రాంతాల్లో దీనిని ఎలా వినియోగించవచ్చనే అంశంపై వివరాలు సేకరించారు. భక్తులు ప్రయాణించే మార్గాలకు సమావంరో నిఘా వ్యవస్థను మరింత బలోపేతం చేయడంలో ఇది ఎంతవరకు సహాయపడుతుందనే దానిపై కూడా చర్చించారు.ఈ నాలుగు కాళ్ల రోబోట్‌లో అనేక ఆధునిక పరికరాలు ఉన్నాయి. సాధారణ కెమెరాతో పాటు ధర్మర్ ఇమేజింగ్ కెమెరా, 360 డిగ్రీల లైటర్, వివిధ రకాల సెన్సార్లు ఇందులో అమర్చారు. కృత్రిమ మేధ సాంకేతికతకు కూడా ఉపయోగిస్తున్నారు. దీంతో వెలుతురు తక్కువగా ఉన్న సమయంలోనూ పరిసరాలను పరిశీలించే అవకాశం ఉంటుంది. పొగమంచు లేదా చీకటి వంటి పరిస్థితుల్లో కూడా కదులుతున్న జీవులు, మనుషులు, వాహనాలను గుర్తించేందుకు ఈ వ్యవస్థ ఉపయోగపడుతుంది.రోబోట్ సేకరించే సమాచారాన్ని కృత్రిమ మేధ ద్వారా విశ్లేషించి వివిధ వస్తువులు, జీవులను ప్రత్యేకంగా గుర్తించేలా రూపొందించారు. ఉదాహరణకు పెద్ద శంతువు కనిపిస్తే దాన్ని మనిషి లేదా వాహనంతో కలిపి చూడకుండా ప్రత్యేకంగా గుర్తించే సామర్థ్యం ఉంటుంది. ప్రమాదకరమైన ప్రాంతంలో వన్యప్రాణి కదలిక గుర్తించినప్పుడు దాని స్థానాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని సంబంధిత సిబ్బందికి హెచ్చరికలు పంపే విధానాన్ని కూడా పరిశీలిస్తున్నారు.అలిపిరి నుంచి తిరుమలకు వెళ్లే కారిబాటకు అనుకుని ఉన్న అటవీ ప్రాంతాల్లో ఈ సాంకేతికత ప్రత్యేకంగా ఉపయోగపడే అవకాశం ఉంది. ఈ మార్గంలో భక్తుల రాకపోకలు ఎక్కువగా ఉండటంతో వన్యప్రాణుల సంచారంపై ముందస్తు సమాచారం ఉంటే అప్రవత్త చర్యలు తీసుకోవచ్చు. అవసరమైతే భక్తులను సురక్షిత ప్రాంతాలకు మళ్లించడం, గస్తీ బృందాలను వెంటనే పంపడం వంటి చర్యలకు అవకాశం ఉంటుంది.అంతేకాకుండా రోబోట్ ద్వారా లభించే వీడియోలు, ధర్మర్ దృశ్యాలు, ఇతర సమాచారాన్ని భద్రపరచి విశ్లేషిస్తే వన్యప్రాణులు ఏ ప్రాంతాల్లో, ఏ సమయాల్లో ఎక్కువగా సంచరిస్తున్నాయో తెలుసుకోవచ్చు. ఈ వివరాల ఆధారంగా అటవీ, విజిలెన్స్, భద్రతా విభాగాలు తమ గస్తీని మరింత సమర్థంగా నిర్వహించగలవు. భక్తుల రక్షణతో పాటు సిబ్బంది ప్రాణాలకు ప్రమాదం తగ్గించడం కూడా ఈ విధానం ద్వారా సాధ్యమవుతుందని అధికారులు భావిస్తున్నారు.తిరుమల వంటి సున్నితమైన అటవీ ప్రాంతంలో సంప్రదాయ నిఘాకు ఆధునిక సాంకేతికతను జోడించడం ద్వారా భద్రతా వ్యవస్థను మరింత బలోపేతం చేసే దిశగా టీటీడీ ముందడుగు వేస్తోంది. ఈ ప్రయోగం విజయవంతమైతే భవిష్యత్తులో మరిన్ని ప్రాంతాల్లో ఇలాంటి రోబోట్‌కి నిఘా వ్యవస్థలను వినియోగించే అవకాశం ఉంది.

చరిత్ర సృష్టించిన టీమిండియా బ్యాటర్..

ప్రపంచంలోనే రెండో ప్లేయర్ గా

చేతేశ్వర్ పుజారా రిటైర్మెంట్ తర్వాత టెస్టుల్లో భారత జట్టుకు మూడో స్థానం పెద్ద సమస్యగా మారిన సంగతి తెలిసిందే. సాయిసుదర్శన్, కరుణ్ నాయర్ వంటి ఆటగాళ్లను ప్రయోగించినప్పటికీ పుజారా స్థానాన్ని భర్తీ చేయలేకపోయాడు. అయితే ఎట్టకేలకు పుజారా వారునుడు దొరికాడు. మూడో స్థానంలో బ్యాటింగ్ కు వచ్చి అద్భుతాలు చేస్తున్నాడు. అతడే కర్ణాటక స్టార్ బ్యాటర్ దేవ్ దత్త వడిక్కల్. దాదాపు మూడేళ్ల తర్వాత భారత టెస్టు జట్టులోకి ఎంట్రి ఇచ్చిన పడిక్కల్ శతకాల మోత మోగిస్తున్నాడు. గాల్ వేదికగా జరిగిన తొలి టెస్టులో సెంచరీతో సత్తాచాటిన పడిక్కల్.. ఇప్పుడు కొలంబోలో కూడా అద్భుత శతకంతో కదం తొక్కాడు. 193 బంతుల్లో 12 ఫోర్లతో 117 పరుగులు చేశాడు. ఈ క్రమంలో పడిక్కల్ పలు అరుదైన రికార్డులను తన పేరిట లిఖించుకున్నాడు. ప్రపంచ టెస్టు ఛాంపియన్ షిప్ చరిత్రలో ఒకే సిరీస్ లో మూడో స్థానంలో బ్యాటింగ్ కు వచ్చి ఒకటి కంటే ఎక్కువ సెంచరీలు చేసిన రెండో బ్యాటర్ గా పడిక్కల్ నిలిచాడు. ఇంతకుముందు ఇంగ్లండ్ కెప్టెన్ జో రూట్ మాత్రమే ఈ ఘనత సాధించాడు. ఇప్పుడు రూట్ సరసన పడిక్కల్ చేరాడు. అంతేకాకుండా విదేశీ గడ్డపై భారత జట్టు తరపున మూడో స్థానంలో బ్యాటింగ్ కు వచ్చి పరుసగా సెంచరీలు చేయడం 2019 తర్వాత ఇదే తొలిసారి. చివరగా 2018-19 బోర్డర్-గవాస్కర్ ట్రోఫీలో పుజారా వరుసగా

రెండు సెంచరీలు చేశాడు. మళ్లీ ఇప్పుడు ఏడేళ్ల తర్వాత ఈ ఫీట్ ను దేవ్ దత్త నమోదు చేశాడు.

ఈస్ట్ బెంగాల్ ద్యూరండ్ కప్..

22 ఏండ్ల తర్వాత ట్రోఫీ సొంతం

కోల్ కతా : ప్రతిష్టాత్మక ద్యూరండ్ కప్ లో ఈస్ట్ బెంగాల్ రెండు దశాబ్దాల తర్వాత ట్రోఫీ గెలిచింది. ఆదివారం జరిగిన ఫైనల్ లో ఆ జట్టు.. 4-1తో తమ చిరకాల ప్రత్యర్థి మోహన్ బాగన్ నూపర్ జెయింట్స్ ను ఓడించి 22 ఏండ్ల తర్వాత మళ్లీ ద్యూరండ్ కప్ ను కైవసం చేసుకుంది. ఫైనల్ లో ఆ జట్టు తరపున ఎస్కండ్ లాలిండికా (12వ, 22వ, 44వ నిమిషాల్లో) హ్యూలీక్ గోల్డ్ కొట్టగా బిపిన్ (10వ) ఒక గోల్ చేశాడు. 2004లో బెంగాల్.. 2-1తో మోహన్ బాగన్ ను ఓడించి టైటిల్ గెలిచిన అనంతరం మళ్లీ ఆ జట్టు ఈ ట్రోఫీని నెగ్గడం ఇదే తొలిసారి కావడం విశేషం. ఈ ట్రోఫీతో ద్యూరండ్ కప్ ను అత్యధిక సార్లు గెలుచుకున్న జట్టుగా ఈస్ట్ బెంగాల్.. మోహన్ బాగన్ (17)తో సమానంగా నిలిచింది.

సాఫ్ట్

9వ స్థానంలో బ్యాటింగ్.. కట్ చేస్తే! 5ఫోర్లు, 5 సిక్సర్లతో విధ్వంసం

బెంగళూరు వేదికగా వెస్ట్ జోన్ తో జరుగుతున్న దులీప్ ట్రోఫీ క్వార్టర్ ఫైనల్ మ్యాచ్ లో నార్త్ జోన్ ఫాస్ట్ బౌలర్, చెన్నై సూపర్ కింగ్స్ స్టార్ అన్నల్ కాంబోజ్ బ్యాట్ తో విరుచుకుపడ్డాడు. తొలి ఇన్నింగ్స్ లో నార్త్ జోన్ 165 పరుగుల 7 వికెట్లు కోల్పోయి పీకల్లోతు కష్టాల్లో పడింది. ఈ సమయంలో క్రిజ్ లోకి వచ్చిన కాంబోజ్ ప్రత్యర్థి బౌలర్లపై ఎదురుదాడికి దిగాడు. వన్లే ఫార్మాట్ ను తలపిస్తూ కేవలం 52 బంతుల్లోనే 5 ఫోర్లు, 5 సిక్సర్లతో 60 పరుగులు చేశాడు. తొమ్మిది బ్యాటింగ్ కు వచ్చిన కాంబోజ్ ఈ తరహా విధ్వంసం సృష్టిస్తాడని వెస్ట్ జోన్ బౌలర్లు అప్పులు ఊహించి ఉండరు. తుషార్ దేశ్ పాండే, తనుష్ కొటియాన్ వంటి స్టార్ బౌలర్లను సైతం అన్నల్ వదల్లేడు. ఫలితంగా నార్త్ జోన్ తమ మొదటి ఇన్నింగ్స్ లో 251 పరుగులకు ఆటొటైంది. నార్త్ జోన్ బ్యాటర్లలో కాంబోజ్ తో పాటు అయూష్ బదోని(51),ఆయుష్ దోసేజా(42) రాణించారు. మిగతా బ్యాటర్లంతా దారుణంగా విఫలమయ్యారు. వెస్ట్ జోన్ బౌలర్లలో తనీష్ కోటియాన్, దేశ్ పాండే తలా నాలుగు వికెట్లు సాధించారు. ఇక బ్యాటింగ్ లో సత్తాచాటిన అన్నల్.. బౌలింగ్ లో ఎలా రాణిస్తాడో చూడాలి. మొదటి రోజు ఆటలో అతడికి బౌలింగ్ చేసే అవకాశం రాలేదు.

బిజినెస్

రూ.2 లక్షల జీతం.. అయినా కష్టాలే!

సాధారణంగా నెలకు రూ.1 లక్ష నుంచి రూ.2 లక్షల జీతం అంటే చాలామందికి మంచి ఆదాయమే. ఇలాంటి జీతం వస్తే హాయిగా జీవించొచ్చని అనుకుంటారు. కానీ.. పెద్ద నగరాల్లో మాత్రం పరిస్థితి భిన్నంగా ఉంటుందని ఓ మహిళ చెబుతోంది. నెలకు రూ.1-2 లక్షలు సంపాదిస్తున్నా.. ఖర్చులు పోగా చేతిలో పెద్దగా డబ్బు మిగలడం లేదని పేర్కొంది. దీనికి సంబంధించిన వీడియో సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అవుతోంది.

ఏమిటీ 'శాలి' ఫ్రాప్?

ఇన్స్టాగ్రామ్ లో నిధి కుష్వాహా అనే మహిళ ఈ విషయంపై తన అభిప్రాయాన్ని పంచుకున్నారు. టైర్-1 నగరాల్లో నెలకు రూ.1-2 లక్షలు సంపాదించే వాళ్లు కూడా ఆర్థిక ఒత్తిడిని ఎదుర్కొంటున్నారని వివరించారు. ఆమె చెప్పిన లాజిక్ కూడా చాలామందికి కనెక్ట్ అవుతోంది. ఈ జీతం తక్కువ ఆదాయంతో జీవించే స్థాయి నుంచి బయటపడటానికి సరిపోతుంది. కానీ.. ఖరీదైన జీవనశైలిని ఎలాంటి ఆలోచన లేకుండా కొనసాగించడానికి మాత్రం సరిపోదు. అంటే.. జీతం బాగానే ఉంటుంది, కానీ నెలాఖరుకు బ్యాంక్ బ్రేక్ చేస్తే మాత్రం నిరాశ మిగులుతుంది.

పెద్ద నగరాల్లో ఖర్చులు

ఇక్కడ ప్రధాన సమస్య జీవన వ్యయం. టైర్-1 నగరాల్లో ఇంటి అద్దె ఒక్కటే జీతంలో పెద్ద భాగాన్ని తీసుకుపోతుంది. దానికి తోడు కరెంట్, ఇంటి ఖర్చులు, కారు లేదా బైక్ ఈఎంఐ, పెట్రోల్, పిల్లల స్కూల్ ఫీజులు, వైద్యం, బయట తినడం, షాపింగ్ ఇలా ఒక్కో ఖర్చు కలుస్తూ పోతుంది. ఉదాహరణకు నెలకు రూ.1.5 లక్షల జీతం వస్తే.. అందులో రూ.30-40 వేలు ఇంటి అద్దెకే వెళ్లాల్సి ఉంటుంది. పిల్లలన్న కుటుంబాల్లో స్కూల్ ఫీజులు, వైద్య ఖర్చులు అదనంగా ఉంటాయి. కారు ఈఎంఐ లేదా హోమ్ లోన్ ఉంటే మరో పెద్ద మొత్తం అక్కడే పోతుంది. చివరికి పొదుపు చేయడానికి అనుకున్న డబ్బు చాలా తక్కువగా మిగిలేచ్చు.

జీతం పెరిగితే ఖర్చులు కూడా

ఇక్కడ మరో ఆసక్తికరమైన విషయం లైఫ్ స్టైల్ ఇన్ ఫ్లేషన్. జీతం పెరిగినప్పుడు మన అవసరాలు మాత్రమే కాదు.. మన కోరికలు కూడా పెరుగుతాయి. మంచి జీతం రావడంతో ఖరీదైన ఇల్లు, కొత్త కారు, ఎక్కువ ట్రావెల్స్, రెస్టారెంట్లు, ట్రాండెడ్ వస్తువులు ఇలా ఖర్చులు పెరగొచ్చు. మొదట్లో ఇవన్నీ చిన్న ఖర్చుల్లానే అనిపిస్తాయి. కానీ నెలాఖరుకు చూస్తే మొత్తం పెద్దదైపోతుంది. అందుకే కొంతమందికి జీతం రూ.80 వేల నుంచి రూ.1.5 లక్షలకు పెరిగినా.. పొదుపు మాత్రం పెద్దగా పెరగదు.

ఇతరులతో పోల్చుకోవడం మరో సమస్య

సోషల్ మీడియా వల్ల ఈ సమస్య మరింత పెరుగుతోందని కొందరు అభిప్రాయపడుతున్నారు. మన చుట్టూ ఉన్నవాళ్లు కొత్త కారు కొంటున్నారు, విదేశాలకు వెళ్తున్నారు, ఖరీదైన రెస్టారెంట్లకు వెళ్తున్నారు అని చూసి మనం కూడా అదే స్థాయిలో జీవించాలనుకుంటాం. కానీ వాళ్ల ఆదాయం ఎంతో? వాళ్ల అప్పులు ఎంతో? వాళ్లు ఎంత పొదుపు చేస్తున్నారు? అనేది మనకు తెలియదు. అయినా వాళ్ల జీవనశైలిని చూసి మన ఆర్థిక పరిస్థితికి సరిపోని ఖర్చులు చేస్తే సమస్యలు మొదలవుతాయి.

నెటిజన్ల స్పందన

నిధి కుష్వాహా వ్యాఖ్యలపై సోషల్ మీడియాలో భిన్నమైన స్పందనలు వచ్చాయి. కొందరు ఆమె చెప్పింది నిజమేనని అన్నారు. తమ స్నేహితులు కూడా ఇలాంటి ఆర్థిక ఒత్తిడిని ఎదుర్కొంటున్నారని కొందరు చెప్పారు. అయితే.. మరికొందరు మాత్రం సమస్య జీతంలో కంటే మన ఖర్చు చేసే విధానంలో ఎక్కువగా ఉంటుందని అభిప్రాయపడ్డారు. మనకు నిజంగా ఏం అవసరమో తెలుసుకోకుండా ఇతరుల జీవనశైలిని అనుసరించడం ఆర్థికంగా ఇబ్బందులకు దారితీయచ్చని అన్నారు.

వైద్య వ్యాపారం భళా..

విస్తరణ బాటలో ప్రముఖ దవాఖానలు.. ఆంధ్రప్రెస్మార్లుగా డాక్టర్ల దూకుడు ప్రైవేట్ ఈక్విటీలు, పబ్లిక్ మార్కెట్ల నుంచి నిధుల సమీకరణ రుణ భారం తగ్గించుకుంటూనే ఆధునికీకరణ దిశగా అడుగులు ఆస్పత్రుల కొనుగోళ్లు, విలీనాలతో నెట్ వర్క్ పెంచుకుంటున్న బడా గ్రూపులు

న్యూఢిల్లీ : కూడు.. గూడు.. గుడ్డ.. ఆ తర్వాత ఈ దేశంలోని కోట్లాది ప్రజల కల ఆరోగ్య సంరక్షణే. ఇదే.. ఇప్పుడు భారతీయ వైద్య రంగాన్ని వేగంగా వృద్ధిపథంలో నడిపిస్తున్నది. ఇక ఆవత్కాలంలో వైద్యం చేయడమే కాదు.. అవసరమైతే ఆంధ్రప్రెస్మార్లుగానూ మారుతామని డాక్టర్లు నిరూపిస్తున్నారు. దీంతో హెల్త్ కేర్ బిజినెస్ దూసుకుపోతున్నది. అందరికీ ఆరోగ్య బీమా అందుబాటులోకి రావడం కూడా.. ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల విస్తరణకు దోహదం చేస్తున్నది. దేశంలో 60 కోట్లకుపైగా జనాభాకు ఆరోగ్య బీమా ఉన్నట్లు అంచనా. హెల్త్ చెక్ షాప్స్ ప్యాకేజీలను బుక్ చేయడం ఇది సంగతి.. మణిపాల్, అపోలో దగ్గర్నుంచి మ్యక్స్ హెల్త్ కేర్, ఫోర్టీన్ హెల్త్ కేర్, మేదాంత, వరాన్ హెల్త్, యశోదా హాస్పిటల్స్ వరకు దేశంలోని అన్ని ప్రధాన దవాఖానల గ్రూపులు.. పడకలను పెంచుకుంటూ, కొత్త మార్కెట్లలోకి ప్రవేశిస్తున్నాయి. ఈ క్రమంలోనే దేశ, విదేశీ పెట్టుబడిదారులను ఆకర్షించడమేకాక, స్టాక్ మార్కెట్ల నుంచి ఇన్వెస్టుర్ల పబ్లిక్ ఆఫర్ (ఐపీఓ) ద్వారా పెద్ద ఎత్తున నిధులను సమీకరిస్తున్నాయి. పడకల సామర్థ్యం ప్రకారం దేశంలోనే అతిపెద్ద ప్రైవేట్ హాస్పిటల్ నెట్ వర్క్ అయిన మణిపాల్ హెల్త్ ఎంటర్ ప్రైజెస్.. జూలైలో రూ.9,275 కోట్ల ఐపీఓను తెచ్చింది. దేశ, విదేశాల్లో దవాఖానల కొనుగోలుకు చేసిన అప్పులను తీర్చేందుకు ఈ నిధులను వినియోగిస్తామని మణిపాల్ చెప్తున్నది. అలాగే అపోలో హాస్పిటల్స్ వచ్చే ఐదేండ్లలో దాదాపు 4,400 బెడ్లను పెంచుకోవాలని చూస్తున్నది. మరోవైపు ఢిల్లీ, ముంబై, గువాహాటి, వారణాసి నగరాల్లో విస్తరించి, 2,950 బెడ్లను పెంచుకోవాలని గేదరామ్, లక్ష్మీ ఢిల్లీ, మంజూర్, భువనేశ్వర్ ప్రాజెక్టుల ద్వారా మ్యక్స్ హెల్త్ కేర్ తమ పడకల సామర్థ్యాన్ని 10వేలకుపైగా పెంచుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నది. ఇక గ్రేటర్ నోయిడాలోని యశోదా మెడిసిటీలో యశోదా గ్రూప్ రూ.2,400 కోట్లను పెట్టుబడి పెడుతున్నది. ఫోర్టీన్, పారన్.. ఇలా అనేక ప్రముఖ గ్రూపులు దేశవ్యాప్తంగా విస్తరించాలని ప్రణాళికల్ని రచిస్తున్నాయి.పారిశ్రామిక పరికరాలను అద్దెకు తీసుకోవడం

ఆంధ్రప్రెస్మార్లు..
భారతీయ హాస్పిటల్ బూమ్ కేవలం పెట్టుబడుల ద్వారానే

రాలేదు. దీని వెనుక దేశంలోని అతిపెద్ద హెల్త్ కేర్ ఇన్స్టిట్యూషన్ల పెద్దలున్నారు. డాక్టర్లుగా తమ ప్రయాణాన్ని మొదలుపెట్టి.. ఇప్పుడు విజయవంతమైన దవాఖానల నిర్వాహకులుగా పేరుగాంచారు. డాక్టర్ ప్రతాప్ సి.రెడ్డి (అపోలో హాస్పిటల్స్), డాక్టర్ సరేక ట్రిపాఠి (మేదాంత), డాక్టర్ దేవీ శెట్టి (నారాయణ హెల్త్).. ఇలా ఎందరో ఉన్నారు. విదేశీ పెట్టుబడులను ఆకర్షిస్తూ దూసుకెళ్తున్నారు. ఈ వరుసలో హైదరాబాద్ ఆధారిత, రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందినవారు ఒక అడుగు ముందే ఉన్నారంటే అతిశయోక్తి కాదు. దేశంలోని ఫార్మా కంపెనీల్లో ఎక్కువగా ఇక్కడే ఉండటం కూడా కలిసిపోతున్న అంశంగా ఇండస్ట్రీ వర్గాలు విశ్లేషిస్తున్నాయి. హాస్పిటల్స్ విస్తరణతో వైద్యులు, నర్సింగ్, ల్యాబ్ టెక్నిషియన్లు ఇతరత్రా మెడికల్ సిబ్బందికి ఉద్యోగావకాశాలు పెరుగుతున్నాయని అంటున్నాయి. 2021-22 నుంచి ఇప్పటిదాకా ప్రైవేట్ ఈక్విటీలు, పబ్లిక్ మార్కెట్ల ద్వారా వివిధ ఆస్పత్రులు రూ.55,000-60,000 కోట్ల నిధులను సమీకరించినట్లు కేర్ రేటింగ్ అంచనా. 2030నాటికి అదనంగా మరో 38,000కుపైగా పడకల సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోవాలని చూస్తున్న ప్రధాన హాస్పిటల్ గ్రూపులు. ఇందుకు రూ.40,000 కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టే అవకాశం.

యశోదా హాస్పిటల్స్ ఐపీఓకు సెబీ నుంచి గ్రీన్ సిగ్నల్. ఫ్రెష్ ఇష్టా, ఆఫర్ ఫర్ సీల్ ద్వారా రూ.3,000-4,000 కోట్ల నిధుల సమీకరణే లక్ష్యంగా రావచ్చున్న అంచనాలు. తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన అపోలో, యశోదా, కిమ్స్, కేర్, కామినేని, విఐజీ, రెయిన్ బో హాస్పిటల్స్ గ్రూపులు.. దేశవ్యాప్తంగా, తొలుత దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో విస్తరణ దిశగా అడుగులు. గడిచిన ఐదేండ్లలో తమ నెట్ వర్క్ లోకి 31 చిన్న ఆస్పత్రులను చేర్చుకున్న మణిపాల్ హెల్త్. అపోలో, కిమ్స్ తదితర సంస్థలు ఇతర ఆస్పత్రులను హస్తగతం చేసుకోవడం, భాగస్వామ్యంగా చేర్చుకోవడం చేస్తున్నాయి.హెల్త్ చెక్ షాప్స్ ప్యాకేజీలను బుక్ చేయడం టై-అప్ ల ద్వారా కొత్త ప్రాంతాల్లోకి, నూతన వైద్య సేవల్లోకి వెళ్తున్న బడా కార్పొరేట్ ఆస్పత్రులు. సంయుక్తంగా దవాఖానలను నిర్వహిస్తూ లాభాల్లోకి. 2021లో రూ.12,546గా ఉన్న ప్రైవేట్ దవాఖానల నగటు ఇన్-పేషెంట్ ఖర్చు.. 2023లో రూ.42,600కు చేరిందని చెప్తున్న ఎన్ఎస్ఎన్ఎస్ గణాంకాలు. దేశంలోని మెట్లో నగరాలు, ప్రధాన నగరాలకే పరిమితం కాకుండా.. ద్వితీయ, తృతీయ శ్రేణి నగరాల్లో విస్తరణపట్ల కూడా ఆసక్తి చూపుతున్న బడా హాస్పిటల్ గ్రూపులు.